

af Paragraphhen, hvad jo ogsaa er blevet bekræftet af den høitærede Minister, udtrykker Paragraphhen ikke det, der menes med den. Naar det nemlig hedder: „Egledes overgaaer til Byraadet Valget af Skolelærere“, maa Enhver, som læser denne Bestemmelse, ubetinget troe, at Byraadet har Valget, medens Loven af 8de Marts 1856 kun tilstaaer Børgerrepræsentationen Forslagsret.

Spørg: Det gjør mig ondt, at jeg endnu engang maa bede om Thingets Taalmodighed i Anledning af den Henstilling, jeg igaar tillod mig at gjøre til Udvalget, betræffende § 15. Jeg har faaet en temmelig kort Affærdigelse af den ærede Ordfører, og den høitærede Indenrigsminister har sluttet sig til hans Udtalelse og end hyderligere tilføjet, at Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet var enig deri. Der synes altsaa ikke at være noget stort Haab for mig om at kunne bevæge Udvalget til at tage Hensyn til, hvad jeg igaar var saa fri at sige. Men for min egen Skyld maa jeg dog bede om Tilladelse til at fremdrage de Grunde, som den ærede Ordfører gav mig eller rettere Thinget, for at der ikke kunde tages noget Hensyn til det af mig Fremsatte, og noget nærmere at belyse disse Grunde. Den ærede Ordfører sagde, at da Niemedet med Skolemultiplex ikke var at staffe Skoleklassen en Indtægt, saa behøvede Multiplexens Diatering ikke at henlægges under den Autoritet, som havde med Skolens Pengevæsen at bestille. Det gjør mig meget ondt, at den ærede Ordfører har tiltroet mig en saadan — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det — Rædse, at jeg skulde mene, at det var Hovedsagen ved Skoletvangen at staffe Skoleklassen en Indtægt; imidlertid maa jeg see at bære det, saa godt jeg kan, og kun bede lagt Mærke til, at de Ord, jeg talte igaar, ingenlunde give Anledning til en saadan Formodning. Men hvilken nu end Hensigten med Skoletvangen er, saa er det dog aldeles vist, at dens Overholdelse staffer Skoleklassen en Indtægt, og at en Multiplexs Estergivelse vil paasvare Skoleklassen en Mindreindtægt. Altsaa maa jeg dog fastholde, at det kan være rimeligt og rigtigt at henlægge Skoletvangens Overholdelse til den Autoritet, som

overhovedet har med Pengevæsenet at bestille. Men det er ingenlunde denne Grund, der var Hovedmomentet i, hvad jeg tillod mig at anføre. Jeg mener, at, efterat Kjøbstadspræsterne ere berøvede af anden Indflydelse paa Skolevæsenet end den, de gjennem Skolecommissionen kunne erhverve sig, er det Uret mod dem at lægge dette Hverv over paa denne Commission, hvoraf de dog altid vilde være fremtrædende Medlemmer. Jeg viste hen til, at den vilde bidrage til at sætte Kjøbstadspræsterne i et ubehageligt Forhold til den fattige Deel af Befolkningen, naar denne i dem kun skulde see Politimesteren eller Politibetjenten, som skulde bringe Lovens Bud i Anvendelse mod dem. Jeg har ogsaa tilladt mig at sige, at det vilde være i Skolevæsenets retforstaaede Interesse, at Præsterne bleve frie for denne Forpligtelse eller mistede denne Rettighed, hvilket man nu vil kalde det, thi de ere vist i Reglen ikke godt stikkede til denne Forretning; de ere ikke vant til at have med saadanne Forretninger at bestille, og derfor er det udskydeligt, og det er vist ingen Fornærmelse for Standen, naar jeg siger, at den maaskee i Almindelighed er for tilbøjelig til Barmhertighed, som i mange Tilfælde kan være ilde anbragt. Nei, lad Communalbestyrelsen med sin Borgmester dictere Multiplexen; han er vant til at bringe Straffebestemmelser i Udøvelse, og han skal jo alligevel være Politimester. — Iøvrigt maatte jeg maaskee tillade mig at henstille til det ærede Udvalg, dersom det overhovedet vil tage en Smule Hensyn dertil, om det dog ikke kunde overlades til Betsregter at fastsætte, hvem der skal udøve denne Magt. Fandt man saa et Medlem af en Skolecommission, som man ansaae for overmaade dygtigt til dette Slags Forretninger, saa kunde man jo overdrage dem til ham.

Et andet Punkt, som jeg beder det ærede Udvalg at tage under Overveelse, er Skolelærernes Berettigelse til at vælges som Medlemmer af Skolecommissionen. Det forekommer mig, at den ærede Ordfører argumenterede saaledes, at en Bestemmelse, der forhindrede dette, vilde man ikke optage, da det var meget usandsynligt, at Skolelærerne vilde blive valgte dertil. Ja, hvoraf veed man nu i Grunden det?